

JAARVERSLAG 2019

In 2019 werden 4 vergaderingen gehouden (21 maart, 23 mei, 5 september en 12 december).

In memoriam Hay van der Sterren

Woensdag 12 juni 2019 bereikte ons het droevige bericht dat onze vrijwilliger en adviseur Hay van der Sterren plotseling is overleden. Hay was vanaf 2009 actief voor onze stichting en wij danken Hay voor zijn inzet. Veel te vroeg hebben wij van hem afscheid moeten nemen. Moge hij ruste in vrede.

Foto: Jan Arts Dankwoord voorafgaande aan de vergadering van 12 december 2019 door voorzitter Graad Tillemans aan Henk en Guusje Kuijpers voor het beschikbaar stellen van de huisvesting.

Archiveren

Op de 2^e zaterdag van de maand (met uitzondering van de vakantiemaanden juli en augustus) werden de archiveermiddagen op de locatie van Elzenweg 13 gehouden. In de maanden april, mei, september, oktober en november werden op de laatste donderdag van de maand extra archiveermiddagen gehouden.

Werkwijze

- In de volgende werkgroepen worden onderwerpen uitgediept:
 1. **Geschiedenis** (Algemeen, Kerk, Gebouwen, kruisen en kapellen, Monumenten, Archeologische vondsten en Landkaarten)
 2. **Onderwijs**
 3. **Bedrijfsleven** (Middenstand, horeca, land- en Tuinbouw en Oude Beroepen)
 4. **Bevolking**
 5. **Namen** (Straatnamen, Familienamen en Bijnamen)
 6. **Onderscheidingen**
 7. **Verenigingen**

- **VERENIGINGEN**

Samen met de desbetreffende vereniging zijn enkele archieven opgeschoond en deze worden bewaard bij de Stichting Heemkunde. De archieven blijven eigendom van de vereniging. De archieven van de voormalige tafeltennisvereniging Hegta, toneelvereniging Poespas, Jong Nederland en de voetbalvereniging Hegelsom zijn in bruikleen gegeven aan de Stichting Heemkunde.

Opening dorpententoonstelling “De kracht van zestien kernen” in Museum de Locht op 17 maart

In het kader van “800 jaar Horst” is door het Museum de Locht uit Melderslo gevraagd om een fotocollage van ons dorp. De fotocollage is aangeleverd en deze is opgenomen in de tentoonstelling “De kracht van zestien kernen”, welke in het Museum de Locht te zien is van 17 maart 2019 tot 6 januari 2020. De opening van de tentoonstelling heeft plaatsgevonden op 17 maart door Raymond Knops en deze is bijgewoond door een afvaardiging van onze stichting. Er is door wethouder Han Geurts van de gemeente Horst aan de Maas tevens een app gelanceerd (Horst aan de Maas) waarin de karakteristieke panden zijn opgenomen. Ook staan in deze app alle evenementen in het kader van Horst 800 jaar en alle rijks- en gemeentelijke monumenten..

Foto: Stef Dekker

Toespraak door Raymond Knops tijdens opening tentoonstelling

Foto: Stef Dekker Tentoonstellingspaneel Hegelsom in tentoonstelling "De kracht van zestien kernen"

Foto: Nelly Dekker-Geurts

Tentoonstellingspaneel met kip en bonen

Goed bezochte openluchtmis 28 april bij St. Joriskapel

Op 23 april wordt jaarlijks door de scouting internationaal de Sint Jorisdag gevierd. Vanwege de naamdag van Sint Joris werd op **zondag 28 april jl.** een openluchtmis gehouden bij de St. Joriskapel aan de St. Jorisweg te Hegelsom. De openluchtmis werd opgeluisterd door het Hubertuskoor en kerkkoor. De H. Mis werd door veel inwoners bijgewoond. Onder dreigende regenwolken en nog net een beetje regen voordat pastoor de Graaf Woutering de zegen gaf, maar met mooi fluitgezang van de vele vogels werd na afloop nog gezamenlijk nagepraat onder het genot van een kopje koffie met wat lekkers. Dank aan de vele vrijwilligers die hebben meegeholpen om deze buitenviering mogelijk te maken.

Foto: Nelly Dekker-Geurts

Openluchtmis bij de St. Joriskapel

Foto: Nelly Dekker-Geurts Pastoor de Graaf Woutering met de communicantjes Fiene en Hanne tijdens de viering

Foto: Nelly Dekker-Geurts De catering (Mia Buijssen-Keijsers en Toos Tillemans-Hoezen)

Foto: Nelly Dekker-Geurts

Gezellig napraten met koffie/thee en cake na de viering

Rondleiding in Hegelsom op 20 juni

Op verzoek van de OR en MR van Basisschool Onder Linde en de OR van het Kindcentrum werd op donderdag 20 juni een rondleiding verzorgd in ons dorp door Jac, Jan en Graad. Op diverse plekken in het dorp werd stilgestaan en werd verteld hoe het er jarengeden uitzag. Verbaasd waren de deelnemers over het volledig verdwijnen van de middenstand. Stilgestaan werd ook bij de plekken waar voorheen de Kleuterschool en de Speeldoos (peuterspeelzaal) hebben gestaan. Verhalen werden verteld over het parochiehuis, waar in de periode 1948 tot 1961 de bewaarschool op de Bühne was gevestigd en later ook nog les werd gegeven in het café en de beugelbanen die verdwenen en plaats maakte voor de jeugdlokalen voor Jong Nederland (en later de soos YAZOO H-66) en Meisjesgilde. Bij het tuinbouwbedrijf van Alaerds werd stilgestaan en verteld over de vondst in 1979 van een urn en zwaard uit de ijzertijd. Een leerzame rondleiding voor de deelnemers, die nu weer wat meer weten over de Hegelsomse geschiedenis. Er was veel waardering van de deelnemers voor deze rondleiding.

Foto's: Mark Joppe

Rondleiding in Hegelsom

Presentatie in Kasteel Huys ter Horst tijdens fietstocht Tuutetrek op 22 september

In het kader van "Horst aan de Maas 800" organiseerde de Stichting Tuutetrek op zondag 22 september een fietstocht Happen en Trappen vanuit Hegelsom langs verschillende locaties in Horst aan de Maas. De fietsafstanden waren 25 en 36 km. Tijdens de route van 36 km waren er tussenstops bij De Beukenhof in America, De Zandberg in Meterik, Kasteel Huys ter horst in Horst, Museum de Locht in Melderslo, De Tarzanvlakte In de St. Jorisbossen in Hegelsom en Boerderij Wienes in Hegelsom. Tijdens het happen en trappen waren bij verschi4nde tussenstops activiteiten die de zintuigen en smaakpapillen prikkelde. Op de tussenstop Kasteel Huys ter Horst verzorgde onze stichting een mini-tentoonstelling met foto's op panelen. Na afloop van de fietstocht was er in het Hegelsomse centrum een Gewoën te gek fiëst met optredens van de zanggroep de Sjanellekes en de muziekband Birmingham. Onder stralend zomerweer werd door ruim 200 fietsers deelgenomen aan deze mooie en gezellige tocht.

Foto: Stef Dekker

Mini-tentoonstelling Kasteel Huys ter Horst

Foto: Jan Arts

Mini-tentoonstelling in Kasteel Huys ter Horst

Tentoonstelling 10 jaar Stichting Heemkunde Hegelsom

Vanwege het 10 jarig bestaan op 25 september werd er op zondagmiddag 10 november een tentoonstelling in Herberg Hegelsom (PETC+ terrein) gehouden.

De tentoonstelling stond in het teken van de champignon- en pluimveeteelt (eenden- en kippenbedrijven en kuikenbroederijen) in ons dorp. Vele foto's en attributen van de pluimveeteelt waren te zien. Ook een film uit vroegere tijden werd getoond. De belangstelling was deze middag erg groot (ongeveer 250 bezoekers) en vele herinneringen uit vroegere tijden konden worden opgehaald. Veel aanvullende informatie is verkregen en deze zal de collectie nog meer compleet maken.

Uit het gastenboek bleek dat de aanwezigen veel lof hadden voor de opzet van deze tentoonstelling.

Foto's: Jan Arts

Opbouw tentoonstelling vrijdagmiddag 8 november 2019

Foto's: Stef Dekker Zondag 10 november Tentoonstelling is klaar voor ontvangst van de bezoekers

Foto's: Stef Dekker

Gezellige drukte tijdens de tentoonstelling op zondag 10 november

Jumbo fotoboek met historische foto's

In het kader van "Horst aan de Maas 800" is door de Jumbo Phicoop supermarkt uit Sevenum een boek gemaakt en via een spaaractie konden bij aankopen in de supermarkt stickerfoto's worden verkregen voor het plakboek (totaal 216 plaatjes). Door de werkgroep foto/film van de organisatie "Horst aan de Maas 800" zijn aan de heemkunde- en historische verenigingen historische foto's gevraagd, welke grotendeels zijn gebruikt voor het fotoboek. Ontvangen foto's die niet zijn gebruikt en gebruikte foto's zijn opgenomen in een AV-serie (audio visuele serie). Ook onze stichting heeft medewerking verleend door diverse historische foto's beschikbaar te stellen.

Op 18 september is door een afvaardiging deelgenomen aan de bijeenkomst in het Kasteel Huys ter Horst in Horst, waar de AV-serie werd vertoond. Als dank voor de deelname werd na afloop de AV-serie en het fotoboek met de 216 stickerfoto's uitgereikt.

Omslag boek 800 jaar Horst aan de Maas historische beelden bijeengebracht (uitgave Jumbo Phicoop Sevenum)

Historische foto's van het dorp Hegelsom in het Jumboboek 800 jaar Horst aan de Maas

AEZEL PROJEK LIMBURG

Een werkgroep is bezig met dit project en het digitaliseren van de kadasterkaarten en de hierbij behorende gegevens.

Het Aezel Projek heeft tot doel de versnipperde erfgoed informatie in Zuid Nederland te digitaliseren, te bundelen (in kaart brengen) en voor het brede publiek beschikbaar te stellen via internet.

Het Aezel Projek is vooral gebaseerd op kadastrale gegevens. Databanken worden gevuld door vrijwilligers uit de diverse gemeentes d.m.v. OAT's (geschreven bladzijden uit kadasterboeken van 1842 digitaliseren in Excel) en Geo-refereren in het programma Qgis (kadastrale kaarten uit 1842 projecteren op kadastrale kaarten uit 1950)

Het uiteindelijke resultaat is dat je straks door middel van het aanklikken van een kadastrummer van een perceel door de tijd heen kunt zien, wie de eigenaren waren/zijn, wat hun beroep was/is, hoe groot het perceel is, etc.

De OAT's zijn klaar en op 9 september heeft Theo Karis uit Sevenum uitleg gegeven over het intekenen van de kaarten.

Foto: Nelly Dekker-Geurts Uitleg door Theo Karis (rechts) aan Willy Mooren en Aad van Schaijk over het intekenen van de kaarten

De voortgang van het Aezelproject stagneert. Het is een erg tijdrovende klus en er worden slechts kleine vorderingen gemaakt. Wanneer het project afgerond kan worden is volslagen onduidelijk, het zou zo maar nog jaren kunnen duren. Er zijn te weinig personen die het systeem kennen, nu nog enkel de heer Karis uit Sevenum. Zonder zijn hulp gaat het niet lukken! Gelet op deze onhoudbare situatie zal er overleg moeten plaatsvinden met Harrie Bär van het project om onze zorgen over te brengen en te bespreken hoe nu verder.

Rabobank ClubSupport

De jaarlijkse Rabobank ClubSupport is in het najaar gehouden. In de periode van 27 september tot en met 11 oktober heeft onder de leden van de Rabobank Horst Venray de stemronde plaatsgevonden. Onze vereniging voldeed aan de gestelde voorwaarden en de aanmelding aan deze ClubSupport is door de Rabobank Horst Venray goedgekeurd. De financiële bijdrage zal worden gebruikt voor de aanschaf van archiefmateriaal.

Op 21 oktober is tijdens een feestelijke bijeenkomst in de Schouwburg in Venray, welke door

een afvaardiging werd bijgewoond, de verdeling van de gelden bekend gemaakt. De Stichting Heemkunde Hegelsom ontving een bedrag van € 285,94.

Erfgoedkaart Horst aan de Maas

De gemeente Horst aan de Maas wil op een vernieuwende manier inzicht krijgen in de cultuurhistorische waarden van de gemeente. Gewerkt wordt aan een erfgoedkaart. Hierop zijn na een inventarisatie al de karakteristieke panden van ons dorp geplaatst.

Op 28 september vond in 't Kasteelke in Meerlo een vervolgbijeenkomst plaats.

Tijdens de bijeenkomst werden de volgende drie (landschaps) lijnen aangestipt:

- Hoe gaat de gemeente om met haar verantwoordelijkheid voor het erfgoed (inventariseren / participeren / waarderen). En hoe ver zijn we nu.
- Welke initiatieven heeft de provincie (het erfgoed stopt niet aan de gemeentegrens)
- Wat is goed voor het erfgoed zelf (gaat de erfgoed-waardenkaart werken?).

Tijdens deze bijeenkomst werd een rondgang met de bus gehouden door het Maasdallandschap. Op deze bijeenkomst was ook een afvaardiging van de Stichting Heemkunde Hegelsom aanwezig.

Algemeen

- Een afvaardiging heeft de nieuwjaarsreceptie van de Gemeente Horst aan de Maas op 4 januari bijgewoond, waarbij de officiële start heeft plaatsgevonden van het feestjaar 800 jaar Horst.
- Op 4 september heeft een afvaardiging deelgenomen aan het verenigingsoverleg van het Dorpsplatform Hegelsom. Kennis gemaakt werd met de nieuwe burgemeester van Horst aan de Maas Ryan Palmen en het Dorpsontwikkelingsplan 2.0 werd gepresenteerd.
- Op 16 september heeft een afvaardiging deelgenomen aan het overleg van de Werkgroep Zorg en Welzijn van het Dorpsplatform Hegelsom over het op te richten Coördinatiepunt Zorg en Welzijn in ons dorp. De start van het coördinatiepunt is voorzien in april 2020.
- Op 18 september heeft een afvaardiging de lezing bijgewoond van het LGOG Horst over de begraafplaatsen bij Café de Leste Geulde in Horst. De inzet van de Heemkunde verenigingen is het behoud van de graven met grafzerken ook na beëindiging van de grafrechten. Het kerkelijk federatiebestuur heeft besloten de graven met grafzerken in stand te houden ook na afloop van de grafrechten, wel moet er overleg plaatsvinden over het onderhoud van de graven.
- Op 27 november heeft een afvaardiging deelgenomen aan het Regionaal Overleg van Heemkundeverenigingen in Horst bij Museum de Kantfabriek. In het overleg werd een pleidooi gehouden voor het oprichten van een platform van de Heemkunde en historische verenigingen/stichtingen in de gemeente Horst aan de Maas. Tijdens dit overleg werden de activiteiten uitgewisseld en werd de tentoonstelling 'Van object naar verzameling - van verzameling naar object' bezocht.
- Bij diverse recepties in het dorp was een afvaardiging van de Stichting Heemkunde present. .
- Er werd regelmatig een artikel geplaatst in het "Haegelsums Bledje".